

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba B

**Limba maghiară maternă
Magyar nyelv és irodalom**

Bilet

Model

1. Olvassa fel hangosan, majd értelmezze az alábbi szöveget! Értelmezésében válaszoljon az alábbi kérdésekre, oldja meg a feladatokat!

*„Gondolatom az, hogy az előadóművésznek magát a költőt kell megjátszania, vagyis az alkotás hosszú folyamatát kell olyan röviden összefoglalnia, mint maga a vers, a költőt kell életre keltenie úgy, ahogy ő a költőt a mű első élményében, az alkotás küzdelmében elképzeli”.
(Latinovits Zoltán)*

Latinovits kiváló volt Ady Endre, József Attila, Illyés Gyula, Kassák Lajos, Radnóti Miklós, Nagy László, Juhász Ferenc verseinek előadójaként. Verset mondott már az elemiben, később is iskolai rendezvényeken, s ahogy ő fogalmazott: a viharos élet-hajózásaiban is, Debrecenben és később még inkább. Vallotta: „A vers olyan emberi beszéd, ami a dallal, az ősi dallal rokon. Rokon avval a kimondhatatlannal, ami már-már titkos, sámáni mesterség. A vers az ember legtöményebb megnyilvánulása, leganyagtalánabb röpülése, legforróbb vallomása a létről.”

A Surányi Ibolya szerkesztette Verset mondok című gyűjteményes kötetben olvasható: „A fiatal Latinovits még nem rendelkezett azzal a kifejező és vivő erejű hanggal, azzal a gazdag modulációval, amely az érett művészt jellemezte.” Latinovits saját elemzésével igyekezett közelebb kerülni a költőhöz és a műhöz, próbálta megtalálni a kulcsot a versek feldolgozásához. Rajzos ábrákat készített Petőfi, Ady verseihez. Sajnos az Adyról szóló magyarázatok elvesztek. 1969 januárjában az Egyetemi Színpadon rendezett Ady-esten Latinovits versmondásával megtörte a generációk hosszú sora óta megszokott ünnepélyes–magasztos előadói stílust az Ifjú szívekben élek előadásával. Szótagolásával, szüneteivel, szuggesztív jelenlétével magával ragadta a hallgatóságot. Az első önálló estjét, amelynek gerincét Ady versei adták, 1969. március 3-án mutatta be az Egyetemi Színpadon, Mezey Mária és Cserhalmi Anna közreműködésével. Húszéves versmondása éri el a csúcspontot ezen az esten – írta Surányi Ibolya. B. Nagy László kritikájában megjegyezte: „Lehet [...], hogy Latinovits törvényszegő, tilos fogásokkal él; de a közönség magát a költőt látta a színpadon megelevenedni.”

(Havasi Judit: Ady – Latinovits.
2019. január – AdyLátó)

- a. Emeljen ki öt információt Latinovitsról!
- b. Mivel újította meg a versmondás hagyományát Latinovits a szöveg szerint?
- c. Mi a szöveg kommunikációs funkciója? Indokolja választát!

2. Fejtse ki véleményét 10–15 mondatban arról, hogy milyen előnyei/hátrányai vannak annak, ha egy színész előadásában hallgatunk meg egy verset!

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE
GRILA DESCRIPTORILOR COMPETENȚEI DE COMUNICARE ORALĂ ÎN LIMBA ROMÂNĂ ȘI ÎN LIMBA MATERNĂ

COMPETENȚE DE EVALUAT/ DESCRIPTORI CALITATIVI					
Nivel de competență	Înțelegerea textului	Exprimarea și argumentarea unui punct de vedere	Organizarea discursului	Adaptarea la situația de comunicare	Utilizarea limbii literare
<i>Utilizator mediu</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Citește corect și cursiv – Identifică idei din text 	<ul style="list-style-type: none"> – Exprimă un punct de vedere personal 	<ul style="list-style-type: none"> – Construiește un discurs clar, respectând parțial structura specifică tipului de text vizat prin cerință (descriptiv/ informativ/ narativ/ argumentativ) 	<ul style="list-style-type: none"> – Își adaptează parțial discursul la interlocutori și la scopul comunicării – Își adaptează parțial comportamentul la contextul de examen, cu folosirea ezitantă a mijloacelor comunicării orale (verbale, nonverbale și paraverbale) 	<ul style="list-style-type: none"> – Utilizează corect limba literară, în situațiile de comunicare date
<i>Utilizator avansat</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Citește corect, cursiv și conștient – Formulează clar și coerent ideile textului 	<ul style="list-style-type: none"> – Exprimă și susține un punct de vedere personal 	<ul style="list-style-type: none"> – Construiește un discurs clar și coerent, respectând structura specifică tipului de text vizat prin cerință (descriptiv/ informativ/ narativ/ argumentativ) 	<ul style="list-style-type: none"> – Își adaptează discursul la interlocutori și la scopul comunicării – Își adaptează comportamentului la contextul de examen, cu folosirea adecvată a mijloacelor comunicării orale (verbale, nonverbale și paraverbale) 	<ul style="list-style-type: none"> – Utilizează corect și adecvat limba literară, în situațiile de comunicare date
<i>Utilizator experimentat</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Citește corect, cursiv, conștient și expresiv – Sintetizează mesajul global al textului și explică aspectele implicite ale acestuia 	<ul style="list-style-type: none"> – Exprimă și susține cu argumente un punct de vedere personal, demonstrând capacitate de persuasiune a interlocutorilor 	<ul style="list-style-type: none"> – Construiește un discurs clar, coerent și personalizat, respectând structura specifică tipului de text vizat prin cerință (descriptiv/ informativ/ narativ/ argumentativ) 	<ul style="list-style-type: none"> – Își adaptează în mod creativ discursul la interlocutori și la scopul comunicării – Își adaptează comportamentul la contextul de examen, cu folosirea adecvată a mijloacelor comunicării orale (verbale, nonverbale și paraverbale), dovedind autocontrol 	<ul style="list-style-type: none"> – Utilizează corect, adecvat și nuanțat limba literară, în situațiile de comunicare date